

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy - Kodeks karny.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy panią poseł Kamilę Gasiuk – Pihowicz.

(-) Piotr Adamowicz; (-) Tomasz Aniśko; (-) Piotr Borys; (-) Borys Budka; (-) Janusz Cichoń; (-) Zofia Czernow; (-) Joanna Frydrych; (-) Konrad Frysztak; (-) Aleksandra Gajewska; (-) Kinga Gajewska; (-) Elżbieta Gapińska; (-) Kamila Gasiuk-Pihowicz; (-) Elżbieta Gelert; (-) Tomasz Głogowski; (-) Marta Golbik; (-) Cezary Grabarczyk; (-) Krzysztof Grabczuk; (-) Jan Grabiec; (-) Michał Gramatyka; (-) Rafał Grupiński; (-) Riad Haidar; (-) Agnieszka Hanajczyk; (-) Iwona Hartwich; (-) Klaudia Jachira; (-) Maria Małgorzata Janyska; (-) Joanna Jaśkowiak; (-) Dariusz Joński; (-) Małgorzata Kidawa-Błońska; (-) Ewa Kołodziej; (-) Tomasz Kostuś; (-) Iwona Maria Kozłowska; (-) Michał Krawczyk; (-) Robert Kropiwnicki; (-) Wojciech Król; (-) Henryka Krzywonos-Strycharska; (-) Maciej Lasek; (-) Gabriela Lenartowicz; (-) Izabela Leszczyna; (-) Katarzyna Lubnauer; (-) Artur Łącki; (-) Magdalena Łośko; (-) Arkadiusz Marchewka; (-) Jagna Marczułajtis-Walczak; (-) Aleksander Miszański; (-) Killion Munyama; (-) Arkadiusz Myrcha; (-) Grzegorz Napieralski; (-) Dorota Niedziela; (-) Małgorzata Niemczyk; (-) Barbara Nowacka; (-) Tomasz Piotr Nowak; (-) Tomasz Olichwer; (-) Paweł Papke; (-) Krzysztof Piątkowski; (-) Katarzyna Maria Piekarska; (-) Paweł Poncyłjusz; (-) Monika Rosa; (-) Dariusz Rosati; (-) Grzegorz Rusiecki; (-) Marek Rząsa; (-) Wojciech Saługa; (-) Krystyna Sibińska; (-) Krystyna Skowrońska; (-) Franciszek Sterczewski; (-) Michał Szczerba; (-) Krystyna Szumilas; (-) Cezary Tomczyk; (-) Małgorzata Tracz; (-) Marta Wcisło; (-) Monika Wielichowska; (-) Ryszard Wilczyński; (-) Urszula Zielińska.

USTAWA
z dnia 2021 r.
o zmianie ustawy - Kodeks karny

Art. 1. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1444 i poz. 1517):

1) w art. 101 § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. W przypadku przestępstwa, o którym mowa w art. 240, jeżeli brak niezwłocznego zawiadomienia organu powołanego do ścigania przestępstw dotyczył wymienionego w tym przepisie przestępstwa z rozdziału XXV, popełnionego na szkodę małoletniego, przedawnienie karalności przestępstwa ustaje, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynęło 30 lat.”;

2) w art. 105 po § 2 dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. Przepisów art. 101 – 103 nie stosuje się także do:

- 1) występków przeciwko życiu i zdrowiu, popełnionych na szkodę małoletniego, zagrożonych karą, której górna granica przekracza 5 lat pozbawienia wolności;
- 2) przestępstw określonych w rozdziale XXV, popełnionych na szkodę małoletniego albo gdy treści pornograficzne obejmują udział małoletniego.”.

Art. 2. 1. Do przestępstw popełnionych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, których karalność w dniu jej wejścia w życie nie uległa jeszcze przedawnieniu, stosuje się przepisy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Do wykonania kary orzeczonej przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy za przestępstwa, o których mowa w art. 1 pkt 2, której wykonanie w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy nie uległo jeszcze przedawnieniu, stosuje się przepisy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Postulowana w art. 1 pkt 1 zmiana art. 101 § 4 kodeksu karnego ma na celu wydłużenie okresu przedawnienia karalności przestępstwa polegającego na braku niezwłocznego zawiadomienia organów ścigania o posiadaniu wiarygodnej informacji o dokonaniu czynu zabronionego określonego w art. 197 § 3 lub 4, art. 198, art. 200 – na szkodę małoletniego. Przeszypstwa przeciwko wolności seksualnej osób małoletnich są jednymi z najbardziej odrażających rodzajów przestępstw.

Państwo oprócz konsekwentnego karania samych sprawców tych przestępstw, powinno także surowo traktować osoby, które o popełnieniu tych przestępstw wiedziały, jednak nie zawiadamiały o tym fakcie organów ścigania, narażając w ten sposób inne dzieci na zagrożenie ze strony pedofilów.

Wydłużenie okresu przedawnienia karalności ma wywołać poczucie nieuchronności kary za tzw. „ukrywanie pedofilów”, co w ocenie autorów projektu może przyczynić się do zwiększenia wykrywalności przestępstw pedofilskich, gdyż osoby posiadające wiedzę o tych przestępstwach – mając świadomość bardzo długiego okresu przedawnienia – będą bardziej zdeterminowane do niezwłocznego informowania organów ścigania o swej wiedzy na temat sprawców tych przestępstw.

Postulowana w art. 1 pkt 2 zmiana w art. 105, ma na celu wyłączenie przedawnienia karalności oraz przedawnienia wykonania kary przestępstw pedofilskich. Przeszypstwa te, jako godzące w wolność seksualną dzieci – które nierzadko wywierają skutek na całe dalsze życie pokrzywdzonego dziecka – nie powinny być objęte dobrodziejstwem przedawnienia. Potencjalny sprawca takiego przestępstwa powinien być świadom nieuchronności kary grożącej za czyn pedofilny. Ponadto ofiarom tych przestępstw należy zapewnić możliwość dochodzenia sprawiedliwości w każdym czasie, nawet bardzo długo po czasie kiedy przestępstwo na ich szkodę zostało popełnione.

Przepis przejściowy ma na celu zastosowanie przepisów projektowanej ustawy także do czynów już popełnionych, ale jeszcze nieprzedawnionych. Ponownie należy podkreślić, że przestępstwa przeciwko seksualności dzieci, są jednymi z najbardziej odrażających rodzajów przestępstw. Demokratyczne państwo prawne powinno

zapewnić osobom pokrzywdzonym tego typu przestępstwami możliwość dochodzenia należnej im sprawiedliwości. Bardzo często zdarza się, że osoby pokrzywdzone są w stanie mówić o doznanej przez siebie krzywdzie, dopiero po wielu latach od ich popełnienia, już w dojrzałym wieku. Obecna regulacja, która przewiduje, że przedawnienie karalności tego rodzaju przestępstw nie może nastąpić przed ukończeniem przez pokrzywdzonego 30 roku życia, jest zdaniem autorów projektu niewystarczająca, gdyż trauma obciążająca pokrzywdzonych tego typu przestępstwem potrafi być bardzo silna i może ustępować dużo później niż do 30 roku życia. Ponadto należy wskazać, że sam odrażający charakter przestępstw pedofilskich uzasadnia wyłączenie przedawnienia karalności tych przestępstw.

Jeżeli chodzi o przepis przejściowy dotyczący wydłużenia karalności tzw. przestępstwa „ukrywania pedofili”, w ocenie autorów niniejszego projektu jest konieczny, wobec konieczności umożliwienia ścigania osób, które na przestrzeni ostatnich lat, w sposób systemowy ukrywały pedofilów, narażając w ten sposób wiele dzieci na działania „seksualnych drapieżców”. W ocenie autorów niniejszego projektu, takie osoby przyczyniały się do zwiększenia skali tego rodzaju przestępstw, co winno skutkować możliwością dokładnego zbadania odpowiedzialności tych osób. Tym samym wobec tych osób nie powinno w takim wymiarze jak dotychczas działać dobrodziejstwo przedawnienia karalności.

Projekt nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 13 maja 2021 r.

BAS-WAPM-1068/21

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KB
L.dz. OS.M20.292.21(2)
Data wpływu 13.05.2021

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia

w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2019 r. poz. 1028, ze zm.) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt przewiduje zmianę art. 101 i art. 105 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny¹ (dalej: k.k.).

Proponowana zmiana art. 101 § 4 k.k. dotyczy okresu przedawnienia karalności przestępstwa odnoszącego się do braku zawiadomienia organu powołanego do ścigania przestępstw w związku z posiadaniem wiarygodnej informacji o dokonaniu czynu zabronionego, o którym mowa w art. art. 197 § 3 lub 4 k.k. (zgwałcenie), art. 198 k.k. (doprowadzenie do obcowania płciowego na skutek wykorzystania bezradności), art. 200 k.k. (obcowanie płciowe), popełnionego na szkodę małoletniego. Nowelizacja przewiduje, że okres przedawnienia wyniesie 30 lat. Zgodnie z obowiązującym stanem prawnym w odniesieniu do przedstawionych przestępstw znajdują zastosowanie przepisy zawarte w rozdziale XI k.k. (art. 101-15 k.k.).

Zgodnie z dodawanym art. 105 § 3 k.k. przepisy określone w art. 101-103 k.k. (ogólne reguły przedawnienia przestępstwa oraz wykonania kary) nie będą miały zastosowania wobec: 1) występków przeciwko życiu i zdrowiu, popełnionych na szkodę małoletniego, zagrożonych karą, której górna granica przekracza 5 lat pozbawienia wolności; 2) przestępstw określonych w rozdziale XXV k.k., popełnionych na szkodę małoletniego albo gdy treści pornograficzne obejmują udział małoletniego.

Projektowana ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1444, ze zm.

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L.dz. SPS-WP.020.145.6.2021
Data wpływu 13.05.2021

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Odnosząc się do kwestii przedawnienia przestępstw przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, popełnionych na szkodę małoletniego, należy wskazać dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/93/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie zwalczania niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci oraz pornografii dziecięcej, zastępującą decyzję ramową Rady 2004/68/WSiSW² (dalej: dyrektywa 2011/93/UE).

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Dyrektywa 2011/93/UE ustanawia minimalne normy dotyczące określania przestępstw i kar dotyczących niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci, pornografii dziecięcej oraz nagabywania dzieci dla celów seksualnych (art. 1 dyrektywy). Zgodnie z art. 15 dyrektywy 2011/93/UE państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do umożliwienia ścigania przestępstw związanych z niegodziwym traktowaniem dzieci w celach seksualnych oraz poważnych przestępstw związanych z wykorzystywaniem seksualnym dzieci i produkcją pornografii dziecięcej przez wystarczający i proporcjonalny do wagi danego przestępstwa okres od momentu osiągnięcia przez pokrzywdzonego pełnoletności.

Przewidziane w projekcie regulacje dotyczące przedawnienia karalności nie są sprzeczne z dyrektywą 2011/93/UE. Projekt nie jest sprzeczny z prawem UE.

4. Konkluzje

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Autor:

Konrad Kuszel

ekspert ds. legislacji

w Biurze Analiz Sejmowych

Akceptował:

Wicedyrektor

Biura Analiz Sejmowych

Sobolewski

Przemysław Sobolewski

² Dz. Urz. UE L 335 z 17.12.2011, s. 1 oraz L 18 z 21.1.2012, s. 7.

Warszawa, 13 maja 2021 r.

BAS-WAPM-1069/21

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L.dz. DS. 1120.292.21
13.05.2021

Data wpływu.....

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia

w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 regulaminu Sejmu – czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej

Projekt przewiduje zmianę art. 101 i art. 105 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny¹ (dalej: k.k.).

Proponowana zmiana art. 101 § 4 k.k. dotyczy okresu przedawnienia karalności przestępstwa odnoszącego się do braku zawiadomienia organu powołanego do ścigania przestępstw w związku z posiadaniem wiarygodnej informacji o dokonaniu czynu zabronionego, o którym mowa w art. art. 197 § 3 lub 4 k.k. (zgwałcenie), art. 198 k.k. (doprowadzenie do obcowania płciowego na skutek wykorzystania bezradności), art. 200 k.k. (obcowanie płciowe), popełnionego na szkodę małoletniego. Nowelizacja przewiduje, że okres przedawnienia wyniesie 30 lat. Zgodnie z obowiązującym stanem prawnym w odniesieniu do przedstawionych przestępstw znajdują zastosowanie przepisy zawarte w rozdziale XI k.k. (art. 101-15 k.k.).

Zgodnie z dodawanym art. 105 § 3 k.k. przepisy określone w art. 101-103 k.k. (ogólne reguły przedawnienia przestępstwa oraz wykonania kary) nie będą miały zastosowania wobec: 1) występków przeciwko życiu i zdrowiu, popełnionych na szkodę małoletniego, zagrożonych karą, której górna granica przekracza 5 lat pozbawienia wolności; 2) przestępstw określonych w rozdziale XXV k.k., popełnionych na szkodę małoletniego albo gdy treści pornograficzne obejmują udział małoletniego.

Projekt nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa UE.

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1444, ze zm.

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny **nie jest projektem ustawy wykonującej** prawo Unii Europejskiej.

Autor:

Konrad Kuszal

ekspert ds. legislacji

w Biurze Analiz Sejmowych

Akceptował:

Wicedyrektor

Biura Analiz Sejmowych

Sobolewski

Przemysław Sobolewski

Warszawa, dnia 27 maja 2021 r.

Kamila Gasiuk – Pihowicz
Posłanka na Sejm IX kadencji
Przedstawicielka Wnioskodawców

Pani Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

SPS-WP.020.145.8.2021

UZUPEŁNIENIE

Uzasadnienia poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny

Działając jako przedstawiciel wnioskodawców, uzupełniam Uzasadnienie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny wskazując, że:

Projekt nie pociąga za sobą skutków finansowych dla budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. SPS WP.020.145.8.2021

Data wpływu 01.06.2021